

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/233/2021
Identifikačné číslo spisu: 3720201389
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:3720201389.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa J. N., nar. B., bývajúcu u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa matky Y. U., bývajúcej v K. a otca Z. N., bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. Karolom Porubčinom, advokátom, so sídlom v Považskej Bystrici, Centrum 27/32, o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 5P/18/2020, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. septembra 2020 sp. zn. 19CoP/41/2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 29. júna 2020 č. k. 5P/18/2020-13 zveril maloletú J. N. do osobnej starostlivosti matke, ktorá je oprávnená a povinná dieťa vychovávať, zastupovať a spravovať jeho majetok. Uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu dieťaťa po 150 eur mesačne, ktoré je povinný poukazovať k rukám matky vždy vopred najneskôr k 1. dňu toho-ktorého mesiaca od 1. júna 2020. Zameškané výživné za mesiac jún 2020 vo výške 150 eur zaviazal otca poukázať k rukám matky spolu s bežným výživným na mesiac júl 2020. Upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený dieťa si prevziať každý párnny piatok v mesiaci o 16.00 hod. pred bytom matky a v nedeľu o 16.00 hod. dieťa pred bytom matky odovzdať.

1.1. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že rodičia maloletej J. nie sú manželia, od apríla 2020 nežijú v spoločnej domácnosti a obaja chceli zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti. Tvrdenia otca o nevhodnom prostredí u matky pre maloleté dieťa v konaní preukázané neboli, naopak, z vyjadrenia kolízneho opatrovníka, pediatričky ako aj mestského úradu bolo zistené, že matka sa o maloletú J. riadne stará, absolvuje s ňou všetky povinné vyšetrenia a očkovania, byt je čistý, zariadený, deti majú navarené a zakúpené základné potraviny. V neprospech otca bolo v konaní preukázané, že tento požíva alkohol, následkom ktorého sa nevhodne a agresívne správa a súd mal za to, že takéto výchovné prostredie nie je v záujme a v prospech maloletej J.. Pri zverení do osobnej starostlivosti súd

vzal do úvahy aj zreteľ na citovanú väzbu maloletej J. k svojmu staršiemu súrodencovi, kedy je nežiaduce a nevhodné a vo väčšine prípadov aj v neprospech maloletých detí, aby sa tieto rozdeľovali, pričom otec maloletej má voči maloletému X. (bratovi maloletej J.) negatívny vzťah. S prihliadnutím na uvedené, súd maloletú Ninu zveril do osobnej starostlivosti matke s tým, že táto ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. V konaní mal súd preukázané, že otec maloletého dieťaťa je od 1. januára 2020 nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, od ktorého poberá dávku v nezamestnanosti v sume 650 eur, predtým bol zamestnaný s príjmom okolo 1.160 eur mesačne. Otec na pojednávaní uviedol, že mohol vykonávať prácu z domu, resp. mal ďalšie tri ponuky sa zamestnať, avšak z dôvodu našetrených peňazí a dostatočnej dávky v nezamestnanosti tak neurobil. Kolízny opatrovník poukázal na to, že hoci je otec dieťaťa nezamestnaný, privyrába si brigádne (danú skutočnosť uviedla matka otca dieťaťa). Po zohľadnení potrieb maloletého dieťaťa, jeho prvoradého záujmu ako hľadiska pri rozhodovaní vo veciach, ktoré sa ho týkajú a schopností, možností a majetkových pomerov otca, súd považoval za primerané výživné sumu 150 eur mesačne, ktoré výživné bude otec poukazovať k rukám matky, vždy vopred, najneskôr k 1. dňu toho-ktorého mesiaca, od 1. júna 2020, t. j. od podania návrhu v zmysle ustanovenia § 77 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine. V súvislosti s určením výživného, ktoré bolo priznané od podania návrhu, vznikol otcovi dlh na výživnom za obdobie mesiaca jún 2020 vo výške 150 eur, ktoré súd otca zaviazal uhradiť spolu s bežným výživným na mesiac júl 2020, keďže mal za to, že preukázaná finančná situácia otca bežné výživné jednorazovo uhradiť dovoľuje. Pokiaľ ide o úpravu styku, hoci matka žiadala, aby sa otec s maloletou stretával raz do mesiaca, pričom otec žiadal aspoň 12 dní v mesiaci, súd s poukazom na to, že otec maloletej J. má právo sa s ňou stretávať, a zároveň dieťa má právo na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov ako i rešpektovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi a s prihliadnutím na vek dieťaťa (maloletá J. mala 29 mesiacov) aj vyjadrenie kolízneho opatrovníka, upravil styk otca tak, že tento je oprávnený si dieťa prevziať každý párnny piatok v mesiaci o 16.00 hod. pred bytom matky a v nedeľu o 16.00 hod. dieťa pred bytom matky odovzdať.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie otca rozsudkom z 30. septembra 2020 sp. zn. 19CoP/41/2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o výživnom a o zameškanom výživnom a zmenil výrok rozsudku o styku otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s dieťaťom v párnom týždni v utorok od 15.00 hod. do 19.00 hod., v párnom týždni tiež od piatka od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod. a v nepárnom týždni vo štvrtok od 15.00 hod. do 19.00 hod. Otec si dieťa v určených časoch prevezme pred bytom matky alebo v materskej škole, a odovzdá ho matke v určených časoch pred bytom matky. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matke s tým, že matka bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok nebol napadnutý odvolaním, a vzhľadom na § 65 CMP nezistil dôvod na jeho zrušenie alebo zmenu.

2.1. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ otec maloletej argumentoval tým, že od augusta 2020 je bez príjmu, (odhliadnuc od toho, že podľa § 293et ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a vykonávacích nariadení vlády SR bolo podporné obdobie v nezamestnanosti predĺžené do 31.08.2020) poukázal na to, že otec maloletej sám pripustil (rovnako ako jeho matka), že je síce nezamestnaný, ale privyrába si inak (pílením dreva). Výdavky, ktoré otec maloletej uviedol v odvolaní, nezodpovedajú tomu, že by bol bez príjmu - jednak ich súčet podstatne preyšuje samotnú dávku v nezamestnanosti 650 eur, pričom otec maloletej neuviedol, z čoho tento rozdiel hradí, a jednak najmä náklady na telefón 50 eur mesačne a na pohonné hmoty 150 eur mesačne nie sú bežnými nákladmi nezamestnanej osoby a otec maloletej nevysvetlil, prečo má takéto vysoké náklady na telefón a na pohonné hmoty (s výnimkou nákladov 30 eur mesačne, kde uviedol, že ide o náklady na cestovanie za liečbou do Martina, k čomu však tiež nepredložil žiadne lekárske potvrdenie). Tvrdenie otca maloletej v odvolaní, že sa neúspešne snaží hľadať si prácu, nezodpovedá jeho vyjadreniu na pojednávaní pred súdom prvej inštancie 29. júna 2020, kde uviedol, že má tri pracovné ponuky a je schopný nájsť si aj takú prácu, aby mohol pracovať z domu a nezamestnal sa preto, že mal podporu z úradu práce 650 eur, čo mu stačilo. Otec neuviedol relevantné dôvody, ktoré by mu bránili pracovať a dosahovať tak primeraný príjem. Z uvedených dôvodov odvolací súd vo vzťahu k výrokom o výživnom, vrátane výroku o zameškanom výživnom, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. K úprave styku odvolací súd uviedol, že v konaniach, kde sa rozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností, konať v záujme dieťaťa znamená brať do úvahy

najmä napĺňanie jeho potrieb, istoty, spokojnosti, bezpečia, citových väzieb a vzťahu dieťaťa k obom rodičom. Vo veku 32 mesiacov dieťa potrebuje budovať citovú väzbu k obom rodičom. Samotná skutočnosť, že rodičia, ktorí doteraz žili v spoločnej domácnosti, už spolu nežijú, je pre dieťa v tomto veku ťažko pochopiteľná a môže byť traumatizujúca. Ak sa k tomu ešte pridá dlhšie trvajúce odlúčenie dieťaťa od jedného z rodičov, môže to spôsobiť také pretrhnutie citovej väzby, ktoré bude v budúcnosti len ťažko napravitel'ne. Preto odvolací súd považoval za vhodné častejšie stretávanie sa dieťaťa s otcom než len raz za dva týždne (hoci intenzívne, celý víkend). V súlade s návrhom otca, ktorý v odvolaní žiadal pridať utorok a/alebo štvrtky popoludní, odvolací súd pridal k víkendom (každý druhý víkend v súlade s rozhodnutím súdu prvej inštancie) aj popoludnia v pracovných dňoch (každý týždeň jeden deň popoludní) tak, aby boli stretnutia dieťaťa s otcom pravidelnejšie (aby medzi jednotlivými stretnutiami nebola prestávka dlhšia než štyri dni). Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o styku maloletej s otcom zmenil a tento styk rozšíril. Vzhľadom k skutočnosti, že podľa tvrdenia matky a kolízneho opatrovníka malo dieťa v septembri 2020 začať navštevovať predškolské zariadenie, odvolací súd stanovil začiatok styku otca s maloletou J. v pridaných pracovných dňoch (v utorok párneho týždňa a štvrtky nepárneho týždňa) na 15.00 hod. (na rozdiel od návrhu otca, ktorý žiadal styk od 14.00 hod.), aby sa nenarúšal režim predškolského zariadenia, a ako miesto prevzatia dieťaťa stanovil alternatívne bydlisko matky dieťaťa alebo materskú školu podľa toho, či v ten-ktorý deň bude dieťa v materskej škole alebo nie. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval (rovnako ako súd prvej inštancie nerozhodoval o trovách prvoinštančného konania), keďže žiaden z účastníkov konania o ich náhradu nežiadal (§ 57 CMP).

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal otec (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP, nakoľko súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací aj prvoinštančný súd ako pri otázke výživného, tak aj pri úprave styku otca s maloletým dieťaťom, nerespektovali v plnom rozsahu zásadu uvedenú v čl. 6 CMP, a to povinnosť zistiť skutočný stav veci v mimosporovom konaní, ktoré je typické dominanciou princípu oficiality a materiálnej pravdy. Odvolací súd neprihliadal pri svojom rozhodovaní o výživnom na skutočnosti uvedené v odvolaní otca a to, že od 1. augusta 2020 už nebude poberať žiaden príjem, je riadne evidovaný na úrade práce, hľadá si prácu a ani úrad mu neponúkol primerané zamestnanie. Súd nevykonal žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali, že sa otec maloletej vyhýba možnosti sa zamestnať a dosahovať adekvátny príjem na úhradu výživného. Pri úprave styku otca s maloletou síce odvolací súd čiastočne vyhovel odvolaniu otca, avšak nezaoberal sa rovnako ako súd prvej inštancie jeho návrhom predneseným na pojednávaní 29. júna 2020, aby bolo dieťa zverené do jeho výchovy. Súdy v rozpore s čl. 6 CMP nevykonali žiadne dôkazy vrátane znaleckého dokazovania, ktoré by preukazovali skutočnosti, že maloletá nemôže byť zverená otcovi tak, ako to žiadal. Nevykonanie dôkazov zo strany súdu, a to aj iných ako navrhli účastníci, ktoré mohli mať vplyv na riadne zistenie skutočného stavu možno kvalifikovať ako porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 Ústavy SR. Na záver dovolateľ navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 449 ods.1, 2 CSP rozsudky oboch súdov zrušil a podľa § 450 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Matka vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že plne súhlasí s rozsudkom odvolacieho súdu a nesúhlasí s odvolaním otca. Otec sa od začiatku vyhráždal, že ju zničí a bude pracovať na čierno, aby nemal žiaden príjem a neplatil výživné na maloletú. Uviedla, že svojim deťom sa snaží vytvoriť bezpečné prostredie, ako aj zabezpečiť všetky základné životné potreby. Otec maloletej pobral zo spoločnej domácnosti aj základné potraviny, požíval vo zvýšenej miere alkoholické nápoje, bol agresívny aj voči deťom, pre jeho správanie boli opakovane privolaní príslušníci PZ SR. Jeho agresívne správanie ohrozuje psychický, fyzický a sociálny vývin maloletých detí. Výslovila, že nesúhlasí so zverením maloletej otcovi, pretože nemá vytvorené podmienky na bývanie pre maloletú a taktiež požíva vo zvýšenej miere alkohol, a preto nie je schopný sa o maloletú postarať. Maloletá odmieta ísť k otcovi a chce ostať doma.

5. Otec k vyjadreniu matky k dovolaniu uviedol, že nie sú pravdivé tvrdenia matky v dovolaní, že sa jej vyhráždal, a že maloletá má u matky vytvorené bezpečné prostredie. Nesúhlasil s tvrdením, že vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje, a že sa nevie postarať o maloletú.

6. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“), ako súd dovolací (§ 35 CSP) v spojení s ustanovením § 2 CMP, po zistení, že dovolanie podal včas účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP a súčasne spĺňajúci podmienku § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

8. Dovolateľ v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP.

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie dovolaním napadnúť (úspešne). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolačím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj sp. zn. 3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolačný súd preto skúmal, či v konaní došlo k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti.

13.1. Pokiaľ ide o vadu konania, na ktorú poukazoval dovolateľ, tieto námietky nepovažoval dovolací súd za relevantné.

14. V preskúmvanej veci dovolateľ namietal vadu zmätočnosti spočívajúcu v nedostatočnom zistení skutočného stavu veci z dôvodu nevykonania dôkazov zo strany súdu aj bez návrhu účastníkov konania a to v otázke schopnosti a možnosti otca sa zamestnať a rovnako možnosti zverenia maloletej do jeho výchovy.

15. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

16. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom-ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (porovnaj II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019 a sp. zn. 4 Cdo 140/2019 alebo 4 Cdo 120/2019).

17. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom-ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces. Pri posudzovaní namietaného nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, je nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietat' alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

18. V súvislosti s nedostatočne zisteným skutočným stavom veci namietaným dovolateľom v spojení s hodnotením dôkazov dovolací súd pripomína, že dokazovanie je časťou civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom mimosporovom konaní viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané je vecou súdu, a nie účastníkov konania. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nejde o procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999).

19. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že súdy nižších inštancií v rámci zisťovania skutočného stavu veci (§ 35 CMP) postupovali v súlade so základnými princípmi civilného mimosporového konania a to v súlade s vyšetrovacím princípom, princípom oficiality, ako aj v súlade so zachovaním princípu rovnosti účastníkov, najmä vo vzťahu k maloletému dieťaťu (čl. 4, čl. 5 a čl. 6 Základných princíпов CMP). Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, najmä z vyjadrenia kolízneho opatrovníka, pediatričky ako aj mestského úradu bolo zistené, že matka sa o maloletú J. riadne stará, absolvuje s ňou všetky povinné vyšetrenia a očkovania, byt je čistý, zariadený, deti majú navarené a zakúpené základné potraviny. V neprospech otca bolo v konaní preukázané, že tento požíva alkohol, následkom ktorého sa nevhodne a agresívne správa a súd mal za to, že takéto výchovné prostredie nie je v záujme a v prospech maloletej J.. Pri zverení do osobnej starostlivosti súd vzal do úvahy aj zreteľ na citovanú väzbu maloletej J. k svojmu staršiemu súrodencovi, kedy je nežiaduce a nevhodné, a vo väčšine prípadov aj v neprospech maloletých detí, aby sa tieto rozdeľovali, pričom otec maloletej má voči maloletému X. (bratovi maloletej J.) negatívny vzťah. S prihliadnutím na uvedené, súd prvej inštancie maloletú J. zveril do osobnej starostlivosti matke, s ktorým rozhodnutím v konečnom dôsledku súhlasil aj otec, keďže proti tejto časti rozhodnutia odvolanie z jeho strany podané nebolo. Uvedené konštatoval aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí keď uviedol, že výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matke nebol napadnutý odvolaním otca a vzhľadom na § 65 CMP, nezistil dôvod na jeho zrušenie alebo zmenu. V kontexte uvedeného je tak zrejmé, že z o strany odvolacieho súdu nedošlo k žiadnemu procesnému pochybeniu pri hodnotení zistenia skutočného stavu veci ohľadne zverenia maloletej J. do výchovy matky, a to vzhľadom na podané správy zo strany kolízneho opatrovníka, ako aj nevznesenia žiadnych odvolacích námietok zo strany otca.

19.1. Ani v prípade určenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú J., dovolací súd nezistil pochybenie súdov spočívajúce v tom, že by nebol dostatočne zistený skutočný stav ohľadne možnosti a schopnosti otca si nájsť vhodné zamestnanie. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a poukázal na to, že otec maloletej sám pripustil, že je síce nezamestnaný, ale privyrába si inak (pílením dreva). Výdavky, ktoré otec maloletej uviedol v odvolaní, nezodpovedajú tomu, že by bol bez

príjmu a tvrdenie otca maloletej v odvolaní, že sa neúspešne snaží hľadať si prácu, nezodpovedá jeho vyjadreniu na pojednávaní pred súdom prvej inštancie 29. júna 2020, kde uviedol, že má aktuálne tri pracovné ponuky a je schopný nájsť si aj takú prácu, aby mohol pracovať z domu (predaj súčiastok) a nezamestnal sa preto, že poberal podporu z úradu práce 650 eur, čo mu stačilo. Odvolací súd v rozhodnutí konštatoval, že otec neuviedol relevantné dôvody, ktoré by mu bránili pracovať a dosahovať tak primeraný príjem.

20. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného návrhu, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

21. Ani prípadné nedostatočné zistenie skutočného stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017, 9 Cdo 209/2020). Pri posudzovaní ústavnosti tohto právneho názoru nedospel ústavný súd (II. ÚS 465/2017) k záveru o jeho ústavnej neutržateľnosti.

22. K procesným právam účastníka nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ním navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa účastník subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný. Rozhodovanie o tom, ktoré z dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkom konania. Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napríklad preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup znemožňujúci účastníkovi uskutočňovať jeho procesné oprávnenia v zmysle § 420 písm. f/ CSP (sp. zn. 3 Cdo 26/2017).

23. Zásah do základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej len „ústava“) či práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (príloha oznámenia č. 209/1992 Zb.) by v tejto súvislosti podľa názoru dovolacieho súdu bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (I. ÚS 350/08).

24. Súdna prax je jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k porušeniu práva na spravodlivý proces. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 126/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 12/2015, 4 Cdo 191/2011, 5 Cdo 43/2013, 6 Cdo 95/2012, 7 Cdo 179/2014, 8 Cdo 346/2014, 9 Cdo 209/2020). Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že zistený skutočný stav veci vyplynul z preukázaných relevantných skutkových okolností danej veci, ktoré boli náležite vyhodnotené v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z § 191 CSP, jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti.

25. Dovolací súd tiež poznamenáva, že nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a dovolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto

nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či závery prijaté konajúcimi súdmi nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd tieto vady v prejednávanej veci nezistil, z toho dôvodu dovolanie otca maloletej nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

26. Dovolací súd záverom poukazuje na § 121 CMP, podľa ktorého rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých, možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery. Dovolateľovi teda nič nebráni v budúcnosti, v prípade zmeny pomerov, podať na príslušný súd návrh na zmenu rozhodnutia.

27. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP a § 52 CMP rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.